

ת"פ 37387/04/18 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז ירושלים נגד מועתז דחל אללה ט' 1511424

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 37387-04-18 מדינת ישראל נ' מועתז דחל אללה (עציר)

לפני
בעניין: כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל פרקליטות מחוז ירושלים
(פלילי) על ידי ב"כ עו"ד אור גבאי

המאשימה

נגד

מועתז דחל אללה ט' 1511424 (עציר) על
ידי ב"כ עו"ד עאטף פרחאט

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, בשתי עבירות ייצור נשק לפי סעיף 144(ב) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), בעבירת נשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק ובשתי עבירות ניסיון הצתה לפי סעיף 448 (א) סיפא לחוק בצירוף סעיף 25 לחוק.
2. במסגרת הסדר הטיעון, לא הייתה הסכמה לעניין העונש. הטיעונים לעונש נדחו לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם, כנדרש על פי דין.
3. מהחלק הכללי בכתב האישום המתוקן עולה, כי הנאשם הוא תושב הכפר עיסאווייה בירושלים. במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, במהלך חודש פברואר 2018 או בסמוך לכך, בשתי הזדמנויות, חבר הנאשם יחד עם אחרים לצורך הכנת בקבוקי תבערה וידויים לעבר בית החולים "הדסה" הר הצופים (להלן: "**בית החולים**") בין היתר כמפורט להלן:
4. מעובדות האישום הראשון בכתב האישום המתוקן עולה, כי במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך חודש פברואר 2018 או בסמוך לכך, בשעות הערב, פגש הנאשם בשני קטינים, ב"מ ו- מ"מ בעיסאווייה. מ"מ הציע לנאשם וב"מ ליידות בקבוקי תבערה לעבר בית החולים. הנאשם וב"מ הסכימו, ולצורך כך אספו הנאשם והאחרים כסף ונסעו ברכבו של הנאשם לקנות דלק מתחנות דלק באזור. לאחר שקנו את הדלק, התאספו הנאשם, ב"מ ומ"מ בעיסאווייה על מנת לייצר בקבוקי תבערה. הנאשם והאחרים ייצרו את בקבוקי התבערה בדרך של מילוי בקבוקי זכוכית בחומר דליק ותחיבת בד לבקבוקים ששימש כפתילה. משסיימו הנאשם והאחרים לייצר את בקבוקי התבערה, הכניסו אותם לתיק גב שחור והלכו לכיוון בית החולים. הנאשם והאחרים התמקמו בחצר האחורית הסמוכה לבית החולים, עטו על עצמם רעלות, הציתו את בקבוקי התבערה וידו אותם לעבר בית החולים. במהלך

עמוד 1

המתואר, יידה הנאשם בקבוק תבערה אחד לעבר בית החולים. חלק מבקבוקי התבערה התנפצו והתלקחו. במעשיו המתוארים, יצר הנאשם בצוותא חדא עם אחרים נשק, וכן ניסה בצוותא חדא עם אחרים לשלח אש במזיד בדבר לא לו במטרה לפגוע בנכס המשמש את הציבור.

5. מעובדות האישום השני בכתב האישום המתוקן עולה, כי במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אך מספר ימים עד שבועיים לאחר המתואר באישום הראשון, בשעות הערב, פגש הנאשם בב"מ ובמ"מ (להלן: "האחרים") בשכונת עיסוויה שבירושלים. במהלך המפגש גמלה בלבם של הנאשם והאחרים ההחלטה לייצר בקבוקי תבערה לצורך יידום לעבר בית החולים. לצורך ייצור בקבוקי התבערה נזקקו הנאשם והאחרים לחומר דליק. ב"מ ו-מ"מ הציעו כי ישלמו לנאשם ₪ 50 על מנת שהוא ייקח אותם ברכבו לתחנת דלק סמוכה שם יירכשו חומר דליק. הנאשם נעתר להצעה ויצא יחד עם האחרים ברכבו לתחנות דלק באזור על מנת לרכוש דלק. לאחר שרכשו את חומר הדליק, נפגשו הנאשם והאחרים באחד הבתים בשכונת עיסוויה ושם ייצרו את בקבוקי התבערה בדרך של מילוי בקבוקי זכוכית בחומר דליק ותחיבת בד לבקבוק שימשם כפתילה. משסיימו הנאשם והאחרים להכין את בקבוקי התבערה הכניסו אותם לתיק גב שחור והלכו לכיוון בית החולים. הנאשם והאחרים התמקמו בחצר האחורית של בית החולים, מעבר לגדר, עטו על עצמם רעלות, הציתו את בקבוקי התבערה ויידו אותם לעבר בית החולים. במהלך המתואר, יידה הנאשם לפחות בקבוק תבערה אחד לעבר בית החולים. חלק מבקבוקי התבערה התנפצו והתלקחו. במעשיו המתוארים, יצר הנאשם בצוותא חדא עם אחרים נשק, נשא או הוביל יחד עם אחרים נשק בלי רשות וכן ניסה בצוותא חדא עם אחרים לשלח אש במזיד בדבר לא לו במטרה לפגוע בנכס המשמש את הציבור.

תסקיר שירות מבחן

6. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם רווק בן 21 אשר טרם מעצרו התגורר עם משפחתו בשכונת עיסאווייה במזרח ירושלים, היה סטודנט שנה שלישית לראיית חשבון באוניברסיטת בית לחם ועבד במקביל כקופאי בתחנת דלק באזור בית שמש על מנת לממן את לימודיו האקדמאיים באופן עצמאי. הנאשם סיים 12 שנות לימוד. משפחת מוצאו מונה זוג הורים ושישה ילדים בטווח גילאים 21-29 שנים, כאשר הנאשם הוא האחרון בסדר הלידה. אביו כבן 60, עובד במחלקת שכר ברדיו מקומי באזור ירושלים, אמו כבת 60, מטפלת סיעודית ומנהלת באחד המוסדות באזור ירושלים. הנאשם הוסיף, כי אחותו הגדולה רופאה במקצועה ובעלת משפחה ושלושה מאחיו בעלי השכלה גבוהה או משולבים בלימודים אקדמאיים נוכח עידוד ותמיכה מצד הוריו. הוא תיאר את משפחתו באופן חיובי תוך הדגשת הצדדים המתפקדים במיוחד במישור התעסוקתי. כן ציין מערכת יחסים תומכת וחיונית עם הוריו עד ליום מעצרו. הוא שיתף, כי מיום מעצרו אביו נמנע מקשר עמו ולא מגיע אליו לביקורים. לדבריו הוא הבין, כי אביו חש כעס ואשמה כלפיו בעקבות מעצרו אשר מהווה אירוע חריג במשפחה.

7. הנאשם טען, כי לעולם לא השתתף בהתפרעויות ולא נקט בהתנהגות עוברת חוק מלבד בנסיבות נשוא כתב אישום זה אשר הובילו למעצרו. כמו כן שלל עמדות אידיאולוגיות נגד גורמי החוק ומדינת ישראל.

8. אשר לביצוע העבירות, הנאשם הודה באופן חלקי במעשיו. הוא מסר, כי זמן קצר קודם לביצוען החל לפתח קשר חברתי עם שותפיו למעשים אלה. אשר לאירוע הראשון הוא מסר כי שותפיו למעשים הציעו לו להצטרף לטיול בתוך השכונה ובמהלך הטיול הם הוציאו מתיקיהם בקבוקי תבערה והשליכו לעבר החיילים ולעבר הגדר החיצונית של בית חולים "הדסה" הר הצופים. לדבריו, הוא השליך אבנים ובקבוק תבערה על החיילים והם לא

נפגעו מכך. אשר לאירוע השני, הנאשם תיאר כי חבריו ביקשו ממנו שיסיע אותם לעבר תחנת הדלק על מנת להביא דלק לטרקטורון של חברים. לדבריו, רק לאחר שחזר לביתו לאחר מכן הוא גילה כי חבריו השתמשו בדלק לצורך ייצור והשלכת בקבוקי תבערה. עוד ציין, כי לאחר שחבריו גילו לו את מעשיהם באירוע השני, הוא ניתק עמם קשר כי הבין שעלול להסתבך.

9. קצין המבחן התרשם מנאשם צעיר עם יכולות מילוליות וקוגניטיביות תקינות אשר מבטא שאיפות לתפקוד נורמטיבי במישורי חייו השונים. כמו כן התרשם, כי הנאשם הצליח לגייס כוחות ולשמור על יציבות תפקודית למשך זמן בשל הצלחתו לשלב לימודים אקדמאיים ורצף תעסוקתי במשך שנתיים. לדבריו, בלטה מודעותו של הנאשם לעצמו ולסביבתו בשל תיאוריו את סדר העדיפויות שלו המאופיין בתוכנית אישית עתידית והשלמת הלימודים האקדמאיים בהם החל. קצין המבחן ציין, כי הפער בין דימויו העצמי והמשפחתי לבין מעשיו מקשה עליו לקחת אחריות ולהכיר במחירים שמעשיו יכלו להסב לסביבה ולמשמעות הפוגענית והאלימה של התנהגותו. עוד התרשם קצין המבחן, כי הנאשם התקשה לקחת אחריות על חלקו בביצוע העבירות. נראה, כי הוא התקשה להתייחס לפגיעה האפשרית באחרים ותלה את מעורבותו הראשונה בפלילים בהתנהגות חריגה וחד פעמית שנבעה מהיגררות אחר חבריו, חוסר בשיקול דעת, ילדותיות וקבלת החלטות לא אחראית. לדבריו, מעצרו הממושך וחווית האשמה כלפי הוריו מהווים אלמנטים מרתיעים עבורו וימנעו ממנו מעורבות במעשים דומים בעתיד. עוד ציין הנאשם, כי הוא שוקל לעבור למקום מגורים אחר בשל הבנתו שהסביבה החברתית בשכונת מגוריו הובילה למעורבותו בפלילים. ניכר, כי אימץ עמדה קורבנית והוא ממוקד במחירים האישיים שמשלם על רקע מעצרו.

10. אשר לגורמי הסיכון להישנות העבירות, קצין המבחן שקל את נטיית הנאשם להבליט את חלקיו המתפקדים לצד הצגת עמדה קורבנית וטשטוש הנסיבות שהובילו לביצוע העבירה, ללא יכולת לערוך בדיקה פנימית ביקורתית לנסיבות ביצוע העבירה ולאופן התנהלותו בסמוך לאירוע העבירה, כן שקל את חומרת העבירות והשלכותיהן.

11. אשר לגורמי הסיכוי לשיקום, קצין המבחן התרשם מתפקודו החיובי של הנאשם במישור התעסוקתי והלימודי ואת שאיפותיו בתחום. כן התרשם קצין המבחן מכך שהנאשם הביע שאיפה לעבור מקום מגורים כדרך להתרחק ולהימנע ממעורבות נוספת בפלילים. בנוסף קצין המבחן התרשם, כי ההליך המשפטי, מעצרו הממושך ובעיקר חווית האשמה והבושה שחווה מול הוריו מהווים עבורו גורם משמעותי ביותר, מרתיע ומציב גבול.

12. קצין המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם משום שאינו בשל להשתלב בהליך הטיפולי בשל קושי של הנאשם לבחון את הדפוסים האלימים והבעייתיים בהתנהגותו שעמדו ברקע לביצוע העבירות ולאור נטייתו למיקוד שליטה חיצונית.

13. בסופו של יום, קצין המבחן המליץ להשית על הנאשם ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל אשר תהווה גורם מרתיע ומציב גבולות ותעביר לו מסר חד משמעי אשר למעשיו, בשל הודאתו החלקית וקושי לקחת אחריות על חלקו בביצוע העבירות, וכן לאור ההתרשמות כי עמדותיו מקשות על יכולתו לבחון באופן ביקורתי את מעשיו. עוד המליץ קצין המבחן להתחשב בעת קביעת אורך המאסר בשיקולים לקולא הכוללים את גילו הצעיר, עברו הפלילי הנקי, מניעת הפנמה של נורמות עברייניות והרתעתו של ההליך הפלילי.

14. ב"כ המאשימה טען, כי הערכים המוגנים המרכזיים שנפגעו הם ביטחון הציבור, שלומו ורכושו. כמו כן נפגע הערך המוגן של שמירה על שלטון החוק.

15. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, ב"כ המאשימה הדגיש, כי מדובר בעבירות שבוצעו תוך תכנון מוקדם ובשיתוף פעולה עם אחרים. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא כמבצע מרכזי ועיקרי. הנאשם ואחרים אספו כסף לרכישת דלק, ייצרו את בקבוקי התבערה, עטו על עצמם רעלות וזרקו אותם לעבר מקום ציבורי. הנאשם והאחרים יכולים היו להפסיק את מעשיהם בכל שלב ושלב. אין מדובר באירוע חד פעמי, אלא בשני אירועים שונים שבוצעו בהפרש של שבועיים.

16. עוד הדגיש ב"כ המאשימה את פוטנציאל הנזק החמור, בשים לב לכך שיידוי בקבוקי התבערה נעשה לעבר בית חולים שהוא מקום ציבורי הומה אדם. לשיטת המאשימה, המניע למעשים הוא מניע אידיאולוגי. אומנם אישר כי עובדה זו אינה מופיעה במפורש בכתב האישום, אך על פי ההיגיון והשכל הישר יש להסיקה מעובדות כתב האישום.

17. ב"כ המאשימה עתר לקביעת מתחם עונש הולם אחד לשני האישומים משום שמדובר בשני אירועים עם ערכים מוגנים זהים שבוצעו בסמיכות, וביקש שבית המשפט יקבע מתחם עונש הולם הנע בין 3-5 שנות מאסר שלצידם מאסר מותנה וקנס. ב"כ המאשימה הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו.

18. ביחס לעונש המתאים טען ב"כ המאשימה, כי הנאשם היה בן 18 וחצי בעת ביצוע העבירות, לקח אחריות על מעשיו והוא נעדר עבר פלילי. מאידך, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם לא נטל אחריות מלאה למעשיו, נטה למזער את חלקו ולהפיל את אחריות על שותפיו. לפיכך, ביקש למקם את הנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם.

19. ב"כ המאשימה לא חלק על כך שהנאשם בן למשפחה נורמטיבית, אולם היא סברה, כי יש לשקול נתון זה לפיו הנאשם הגיע ממשפחה נורמטיבית כנסיבה לחומרא שכן מתוך האפשרויות החיוביות שניתנו לנאשם והמשפחה בה הוא גדל, זו הדרך בה בחר.

טענות הנאשם

20. אשר לערכים המוגנים המרכזיים שנפגעו ולרמת הענישה הנהוגה במקרים אלה, הפנה ב"כ הנאשם לגזר הדין בעניינו של שותפו של הנאשם איוב הנדי שנדון לפניו במסגרת ת"פ 7942-05-18.

21. אשר לנסיבות ביצוע העבירה ב"כ הנאשם הדגיש, כי בקבוקי התבערה נזרקו אמנם לעבר בית החולים אולם לא על בית החולים עצמו אלא בחצר האחורית של בית החולים והתנפצו על הגדר או העצים והחלק שהתלקח, התלקח בסמוך לגדר. עוד הדגיש, כי אין מדובר בתכנון מורכב ומוקדם של השותפים אלא מדובר בתכנון ספונטני שהתפתח עם מפגשם של הנאשמים.

22. ב"כ הנאשם עתר למתחם עונש הולם כמו בעניינו של שותף אחר בפרשה, הנדי, שנדון לפניו במסגרת ת"פ 7942-05-18, היינו מתחם עונש הנע בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל, על אף שמדובר בעניינו בשני אירועים, שכן לדבריו חלקו בביצוע העבירה נמוך יותר.

23. אשר לעונש המתאים, ב"כ הנאשם טען שיש להתחשב בטעמי אחידות הענישה ביחס לשלושה משותפיו של הנאשם לעבירות. הינדי אשר נדון לפני מותב זה, השני לפני כבוד השופטת ר' פרידמן פלדמן והשלישי לפני כבוד השופט א' רובין. ב"כ הנאשם הדגיש, כי אמנם בעניינו מדובר בנאשם מבוגר יותר משותפיו, אולם לשותפיו עבר פלילי ובעת ביצוע העבירות היו תלויים ועומדים נגדם מאסרים מותנים שהופעלו, מנגד, הנאשם בעניינו נעדר עבר פלילי.

24. בהשוואה לנאשם הנדי, ב"כ הנאשם ציין כי האישום הראשון משותף לנאשם ולהנדי, באישום זה יוחסה להינדי גם עבירת נשיאת נשק, בניגוד לנאשם בעניינו שבאותו האישום לא יוחסה לו עבירה זו. הנדי הודה במעשיו לאחר שמיעת ישיבת הוכחות, בעוד שהנאשם הודה ללא צורך בשמיעת ראיות. הנאשם בעניינו שיתף פעולה עם הרשויות עוד משלב החקירה במשטרה, להבדיל מהינדי שלא עשה כן. עוד הוסיף, כי ההליך הפלילי בעניינו של הנדי לא השפיע עליו ולא הרתיע אותו, כאשר לגבי הנאשם שירות המבחן התרשם שההליך הפלילי, מעצרו וייחס משפחתו לביצוע העבירות הציב לו גבולות ברורים. עוד עולה מהתסקיר בעניינו של הנדי, כי קיים סיכון גבוה להישנות המעשים. לעומת זאת, בעניינו הסיכון הוא אפסי משום שמדובר בסטודנט שלומד שנה שלישית ראית חשבון בלימודיו האקדמאיים, התבייש בעצם מעורבותו במעשים, בן לאבא אקדמאי שעובד בהנהלת חשבונות ברדיו מקומי ולאמא מנהלת בשירותי סיעוד, אחות רופאה נשואה, שלושה אחים נוספים אקדמאים, כך שגדל במשפחה נורמטיבית.

25. בהשוואה לנאשם פלוני במסגרת ת"פ 37213-04-18, ב"כ הנאשם ציין כי אמנם מדובר בקטין אולם הוא הורשע בארבעה אישומים, כאשר אישומים 3-4 הם האישומים בהם הואשם הנאשם בעניינו. לקטין היה עבר פלילי בעבירות דומות והוא נדון לעונש של 40 חודשי מאסר.

26. ב"כ הנאשם טען, שהנאשם שוהה במעצר החל מיום 21.3.18 וידוע כי תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר, במיוחד כאשר מדובר בעצור בטחוני. לפיכך עתר ב"כ הנאשם למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם.

27. אביו של הנאשם העיד לעניין העונש וסיפר על משפחתו. הוא שיתף, כי למד חשבונאות וכיום עובד באגודת עיתונאים בירושלים. הוא תיאר, כי ילדיו למדו באוניברסיטה מקצועות שונים: חשבונאות, משפטים, מחשבים, מזכירות רפואית. אשתו בוגרת אוניברסיטה ומנהלת בית אבות בירושלים, הנאשם למד חשבונאות ובמקביל עבד בתחנת דלק. הוא סיפר שכעס מאוד על מעשיו של הנאשם, והכעס נמשך עד היום, משום שמציאות כזו שמישהו מבני המשפחה נכנס לכלא אינה מתאימה למשפחתו. הוא ציין, כי אין לאף אחד מילדיו עבר פלילי. לדבריו, הוא לא ידע לאיזה ילדים הנאשם התחבר ולו היה רואה לא היה נותן לבנו להסתובב איתם.

28. ב"כ הנאשם הוסיף, כי הנורמטיביות של המשפחה היא ערובה לכך שהנאשם לא ישוב לבצע עבירות, ובעבר עמדה כזו של האב הייתה יכולה להביא לסיום התיק ללא הרשעה, כאשר דובר בקטין, ועל כן יש לתת משקל רב לנסיבה זו.

29. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה וצער על מעשיו. הודה שטעה ולמד לקח בכלא. הוא ביקש רחמים ושיושג עליו עונש קל על מנת שיוכל להמשיך בלימודיו. עוד אמר שהוריו חולים והוא רוצה לצאת מהכלא, לעזור להם ולעמוד לצדם. לאחר שאביו העיד לעונש, הוסיף הנאשם וביקש סליחה מאביו, מהפרקליטות ומבית המשפט. הוא הדגיש שלמד לקח ממעשיו ולא ישוב לבצע עבירות. הוא הביע צער על מעשיו והביע תקווה שלא יושת עליו עונש

כבד.

דין והכרעה

30. הצדדים לא נחלקו בשאלה האם יש לקבוע מתחם עונש הולם בנפרד לכל אישום ואישום והסכימו שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד בשל שני האירועים. מעבר לאמור, אדגיש שמאחר שמדובר במסכת עבריינית אחת, שארעה בסמיכות זמנים, האירועים עוסקים בעבירות הקשורות בהפרת סדר ציבורי ופגיעה בביטחון הציבור והם ארוּעו בפרק זמן כולל של כשבועיים, כאשר הערכים המוגנים זהים, מצאתי לקבוע מתחם עונש כולל לשני האירועים גם יחד.

מתחם העונש ההולם

31. בהתאם לאמור בסעיף 40ב' לחוק, העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

32. הערכים החברתיים המוגנים העומדים בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם, הם הגנה על שלום הציבור וביטחונו, וכן שמירה על שלמות הגוף והרכוש ומניעת פגיעה משמעותית בהם.

33. בית המשפט העליון הבהיר לא אחת את חומרת העבירות מסוג זה. יפים לעניינינו דברי כב' השופט א' רובינשטיין בע"פ 262/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.2006):

"סוג עבירות זה, שעניין בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי איפוא כי ייצא הקול שהענישה בכגון דא לא תהא קלה. בטחון הציבור אינו יכול להיות הפקר ונתון לאימה, בכביש, בבית החולים, באוניברסיטה, בתחנת הדלק, ואלה המקומות אליהם כיוונו המערער וחבריו את מעשיהם..."

כך גם דבריו של כב' השופט ד' מין בע"פ 3511/17 מדינת ישראל נ' אבו ריא (17.9.17) יפים לעניינינו. אומנם, שם מדובר בעבירת הצתה וכאן עסקין בעבירות ניסיון הצתה, אך הסיכון הטמון במעשים דומה:

"...די אם נזכיר כי עבירת ההצתה לבדה לפי סעיף 448(א) לחוק, ללא מניע לאומני הנלווה לה, נושאת בצידה עונש של חמש עשרה שנות מאסר. בית משפט זה עמד לא פעם על חומרתה היתרה של עבירת ההצתה, גם כאשר היא מתייחסת לרכוש בלבד, בין היתר בשל הפוטנציאל ההרסני הטמון בה. בהתאם, יש להשית על מבצעי העבירה עונשי מאסר לריצוי בפועל באופן שיבטא את שיקולי הגמול והרתעת הרבים גם יחד (ע"פ 1414/15 מדינת ישראל נ' אבוש פדר (15.4.2015)[פורסם בנבו]). יפים לעניין זה דברי השופט י' עמית בע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל (8.11.2012)[פורסם בנבו] :

"רבות נכתב ונאמר אודות חומרתה היתרה של עבירת ההצתה, שתחילתה ידועה ואחריתה מי ישרנה', שכן מנהגה של האש להתפשט מבלי יכולת שליטה תוך גרימת נזקים ואף סיכון חיי אדם [...]. הצתה נתפסת כעבירה חמורה, לא רק בשל הסכנה האינהרנטית הטבועה בה, אלא גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, מסר שיש בו כדי להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור [...]. לא בכדי קבע המחוקק את העונש המרבי על עבירה זו ל-15 שנות מאסר, אף במקרים בהם לא היתה כל כוונה לפגוע בנכס ציבורי או בבני אדם".

זאת ועוד, סוג עבירות זה, שעניין ייצורם והשלכתם של בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה אף יותר והמגמה המסתמנת בשנים האחרונות הינה של החמרה בענישה (ע"פ 5300/16 מדינת ישראל נ' נגאר (8.1.2017) [פורסם בנבו] ; ע"פ 262/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.2006) [פורסם בנבו] ; (ע"פ 3702/14 פלוני נ' מדינת ישראל (28.9.2014) [פורסם בנבו]).

34. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, מחד גיסא, לקולא, יש להתחשב בכך שאין מדובר באירוע המוני וכי כתב האישום אינו מייחס פגיעה בנפש או ברכוש וכן לא מצוין בכתב האישום כי המניע לביצוע העבירה הוא אידיאולוגי. מאידך גיסא, יש להתחשב בכך שהאירוע התרחש במקום בו קיימת רגישות מיוחדת, חצר בית חולים, כאשר בקבוקי תבערה עלולים להתלקח ולגרום לנזק רב הן ברכוש והן בנפש. בנוסף, מדובר באירוע שהתרחש תוך תכנון מוקדם, כאשר הנאשם ואחרים ביצעו פעולות במטרה להכין עצמם ואת כלי הנשק לצורך ביצוע העבירות. מדובר בתכנון בשלבים, קנית דלק כאשר הנאשם הסיע את שותפיו לתחנת הדלק ברכבו, הצטיידות בבקבוקים ובבדים והגעה במיוחד לזירת העבירה כאשר הם עטו על עצמם רעלות. הנאשם יכול היה להפסיק את ביצוע העבירות בכל אחד מהשלבים ובחר להתמיד בשותפות ולבצע את העבירות. באישום הראשון, חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא כחלק מהחבורה, הוא אינו היוזם, אלא הצטרף לחבריו. באישום השני, במהלך המפגש עם האחרים, גמלה בלבו של הנאשם יחד עם אחרים ההחלטה לייצר בקבוקי תבערה. הנאשם ידה בפועל בשני האירועים יחד לפחות שני בקבוקי תבערה. עוד התחשבתי שאין מדובר באירוע נקודתי אחד, אלא באירועים חוזרים ונשנים.

35. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת כי בתי המשפט נוהגים להטיל במקרים דומים עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח:

א. בת"פ 42595-06-15 מדינת ישראל נ' עליאן (16.06.16) נאשם 2, אשר על פי האישום השישי הורשע בעבירות של ניסיון הצתה וסיוע להצתה, וזאת בגין "ידוי בקבוקי תבערה לעבר בית כנסת בגבעה הצרפתית וידוי בקבוקי תבערה בצוותא חדא לעבר תחנת דלק (יצוין כי באירוע הנוגע לתחנת הדלק ידה הנאשם 2 אבנים ואילו חבריו ידו בפועל את בקבוקי התבערה). בית המשפט המחוזי בירושלים העמיד את מתחם העונש ההולם בין 12 חודשי מאסר ועד 36 חודשי מאסר. התסקיר בעניינו של נאשם זה היה חיובי, הוא צבר לחובתו הרשעה קודמת אחת בעבירות ביטחוניות והוא נדון בסופו של יום ל-44 חודשי מאסר, שכן הורשע בעבירות על פקודת הטרור ובהשתתפות בהתפרעות. בית משפט העליון בגדרי ע"פ 6558/16 עליאן נ' מדינת

ישראל (22.2.17) הפחית שישה חודשי מאסר מעונשו.

ב. בת"פ 12325-09-15 **מדינת ישראל נ' טולידנו** (28.03.16)
הורשע הנאשם בעבירות שונות ובכללן עבירות קשר, עבירות בנשק, ניסיון הצתה ושיבוש מהלכי משפט, וזאת בגין ייצור מספר בקבוקי תבערה, ביחד עם נאשמים נוספים והשלכתם בשטח נטוש, ייצור בקבוק תבערה נוסף, ניסיון להדלקתו והשלכתו על ביתו של המתלונן. כמו כן, ייצרו הנאשמים, מספר בקבוקי תבערה, בכך שמילאו בקבוקי זכוכית בדלק והכניסו לתוכם נייר, ובשני מועדים שונים, הדליקו והשליכו אותם בשטח נטוש על מנת לרכוש מיומנות בהשלכתם. בית המשפט המחוזי בחיפה העמיד את מתחם העונש ההולם בין 12 חודשי מאסר ועד 30 חודשי מאסר. לבסוף, נגזרו על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל.

ג. בת"פ 40011-04-14 **מדינת ישראל נ' עביד ואח'** (ניתן ביום 21.9.2015) הורשעו הנאשמים על פי הודאתם, בכך שקשרו קשר ליידות בקבוקי תבערה לעבר בית כנסת בשכונת הגבעה הצרפתית. הנאשמים 1 ו-2 רכשו בנזין בתחנת דלק והלכו לגבעה, שם נפגשו עם נאשם 4. כל אחד מהנאשמים ייצר בקבוק תבערה אחד. הנאשמים נשאו את בקבוקי התבערה שייצרו מהגבעה ועד לשכונת הגבעה הצרפתית וכאשר זיהו בית כנסת, החליטו להציתו. נאשמים 2,1 ו-4 הציתו את בקבוקי התבערה שנשאו, כשפניהם מכוסים, ויידו אותם ממרחק של כ-5 מ' לעבר חלונות בית הכנסת, במטרה להצית את בית הכנסת. אחד מהבקבוקים התלקח והצית חלון של בית הכנסת, ושני בקבוקי תבערה נוספים התלקחו ופגעו בקיר בית הכנסת. בית המשפט המחוזי בירושלים העמיד את מתחם העונש ההולם בין 12 חודשי מאסר ועד 50 חודשי מאסר. לבסוף, נגזרו על הנאשמים עונשים הנעים בין 24-40 חודשי מאסר בפועל בהתאמה.

ד. בת"פ 8684-06-16 **מדינת ישראל נ' אבו ריא** (15.2.17), הורשעו הנאשמים בעקבות הסדר טיעון, בכך שבלילה שבין 9.10.15 - 10.10.15, בסמוך לשעה 24:00, ייצרו הנאשמים בביתו של הנאשם 1 בסכנין 6 בקבוקי תבערה. בהמשך, צעדו רגלית לעבר קיבוץ אשבל כשהם רעולי פנים ונושאים עמם את בקבוקי התבערה. הם זחלו מתחת לשער הכניסה האחורי של הקיבוץ ובסמוך לשעה 01:00 התמקמו על שביל גישה מוגבה הנמצא בסמוך לשביל גישה הסמוך מתחם המשמש לאירוח קבוצות וכולל בין היתר, אוהל גדול סביבו צמחיה. הנאשמים הדליקו את בקבוקי התבערה באמצעות מצית והשליכו אותם לעבר האוהל על מנת להציתו, ולאחר מכן ברחו לסכנין. חלק מבקבוקי התבערה התלקחו ופגעו בגג האוהל, חדרו לתוכו וגרמו לשריפת חלק מגג האוהל ושריפתם של כיסא פלסטיק ושטיחים שהיו בתוכו ויתר בקבוקי התבערה שהתלקחו פגעו בקרקע מסביב לאוהל. בית המשפט המחוזי בחיפה קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשמים 6 חודשי מאסר בפועל. בערעור שהוגש על פסק הדין קבע בית המשפט העליון בע"פ 3511/17 **מדינת ישראל נ' אבו ריא** (17.9.17), כי מתחם הענישה שאימץ בית

המשפט המחוזי נטה לקולא.

ה. בת"פ 47694-08-11 **מדינת ישראל נ' יהושע סופר** (28.7.13),
הורשע הנאשם על פי הודעתו, בכך שהכין בקבוק תבערה מבקבוק זכוכית המכיל בנזין.
בשעות הערב, נסע הנאשם ביחד עם אדם נוסף לעבר בית בו מתגוררת משפחה
ממוצא ערבי. הנאשם הצית את הבקבוק והשליך אותו לכיוון גדר הבית. הבקבוק
התפוצץ, והצית חלק מברזנט שעטף את הגדר. בית המשפט המחוזי בבאר שבע קבע
מתחם עונש הולם הנע בין 12 חודשי מאסר בפועל ועד 36 חודשי מאסר בפועל וגזר
עם הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל.

36. לאחר ששקלתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, את מדיניות הענישה הנוהגת ואת
הנסיבות הקשורות בעבירה, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה דנן נע בין 18 ל-36 חודשי
מאסר בפועל.

העונש המתאים

37. בגזירת העונש המתאים לנאשם שקלתי לקולא את היות הנאשם בחור צעיר, כבן 21, סטודנט לראיית חשבון.
הנאשם לקח לפניי אחריות מלאה למעשיו, האחריות החלקית המצוינת בתסקיר שירות המבחן נוגעת, בין היתר,
לנסיבות שנמחקו מכתב האישום המתוקן. הנאשם הביע לפני חרטה על מעשיו ורצון לנהל אורח חיים נורמטיבי
עם שחרורו. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום וחסך זמן שיפוטי יקר. הוא שיתף פעולה עם הרשויות עוד
משלב החקירה. כן שקלתי את נסיבות חייו של הנאשם. הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית ובשל מעשיו אביו לא
ביקרו במעצר מיום שנעצר, משפחתו שומרת חוק ומגנה את המעשה, כפי שעולה מדברי אביו ומתסקיר שירות
המבחן. כן שקלתי את חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, כמו כן התחשבתי בכך שהנאשם שוהה במעצר, וידוע
כי תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר, במיוחד שעסקין במי שמוגדר כעצור ביטחוני. עוד שקלתי את העובדה כי
הנאשם נעדר עבר פלילי ואת היותו בן 18 וחצי, על גבול הקטינות בעת ביצוע העבירות. עוד עולה מתסקיר
שירות המבחן כי ההליך הפלילי, מעצרו הממושך וחווית האשמה והבושה שחוזה מול הוריו מהווים גורם מרתיע
ומציב גבולות עבורו.

38. לחובת הנאשם שקלתי את העובדה שנטל אחריות חלקית על מעשיו לפני שירות המבחן והשליך את האחריות
על מעשיו לשותפיו לעבירה ולסביבה בה התגורר. עוד שקלתי את האמור בתסקיר בדבר הצורך בהרתעתו,
כמפורט בסיפא לתסקיר שירות המבחן, המלמד שיש לתת דגש בעניינו על הצורך בהרתעת היחיד והגנה על
הציבור מפניו, במיוחד כאשר יוחסו לנאשם שני אירועים שונים. מנגד, התחשבתי בכך שמדובר בבן למשפחה
נורמטיבית המגנה את המעשים והפיקוח עליו יתהדק עם שחרורו. כך שמקובלים עלי דברי סנגורו כי הסיכוי
שיבצע עבירות לא גבוה משום הצבת גבולות מצד משפחתו כעת יותר ברורה ועל כן אין צורך לתת דגש משמעותי
להרתעת היחיד בנדון. כמו כן בעבירות בהן עסקין, שהן נפוצות מאוד בירושלים, יש ליתן דגש גם על הרתעת
הרבים.

39. אשר לשיקולי אחידות בענישה יפים הדברים שנאמרו מפי בית המשפט העליון, כפי שיפורט להן:

"אין חולק כי במסגרת עקרון אחדות הענישה על בית המשפט להתחשב בעונשים שהוטלו על אחרים, הגם שהפסיקה הדגישה כי עקרון זה אינו חזות הכל ויכול שיסוג מפני עקרונות וערכים אחרים" (ע"פ 993/16 פלוני נ' מדינת ישראל [22.12.16]).

עוד נקבע כי **"עקרון אחדות הענישה בפלילים מחייב כי במצבים דומים מבחינת אופי העבירות ונסיבותיהם האישיות של הנאשמים, ראוי להחיל במידת האפשר שיקולי ענישה דומים"** (ראו: ע"פ 5814/14 עספור נ' מדינת ישראל (14.06.2015), בפסקה 7).

עם זאת נפסק, כי אין מדובר בכלל 'מתמטי', וכי אין דין אחד לכל העבריינים המורשעים באותו סוג של עבירות (ראו: ע"פ 5080/15 עביד נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (10.03.2016) (ע"פ 4154/16 דהוד נ' מדינת ישראל [19.1.17], פסקה 13).

40. לפיכך, בנוסף לשיקולי הענישה שמנתי לעיל, יש לשקול גם את העונשים שהוטלו על מעורבים אחרים בפרשה זו.

41. פלוני (קטין) בן 17 שנים בעת ביצוע העבירות, הורשע במסגרת ת"פ 53335-04-18 לפני כבוד השופט א' רובין בביצוע עבירות התפרעות, ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ייצור נשק וניסיון הצתה והוטלו עליו 21 חודשי מאסר לריצוי בפועל (מתוכם חמישה חודשים הופעלו נגדו חלקם בחופף חלקם במצטבר במסגרת תיק אחר) ומאסר מותנה. יודגש מחד, כי יוחסו לפלוני שני אישומים כאשר באירוע אחד יידה הנאשם אבנים לעבר כוחות הביטחון ובמסגרת האירוע השני הוא יידה בקבוק תבערה לעבר בית החולים. כמו כן לפלוני עבר פלילי בעבירות דומות- התפרעות וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות שבגינן הושת עליו עונש מאסר מותנה בר הפעלה במסגרת אירוע זה והוא לא ניהל אורח חיים נורמטיבי טרם מעצרו. מאידך, מדובר בקטין כאשר האישום השני שיוחס לו הוא המשותף לנאשם בעניינו, כך שמיוחסים לנאשם בנדון שני אירועים חמורים יותר, של זריקת שני בקבוקי תבערה לפחות אל עבר בית החולים. בהתחשב בכך, מצאתי כי יש להחמיר מעט בעונשו של הנאשם שלפני מהעונש שהוטל על פלוני.

42. אלמוני (קטין) בן 17 שנים בעת ביצוע העבירות, הורשע במסגרת ת"פ 37213-04-18 לפני כבוד השופטת ר' פרידמן פלדמן בארבעה אישומים בעבירות התפרעות, ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, הצתה, ייצור נשק, ניסיון הצתה והוטל עליו 42 חודשי מאסר בפועל (כאשר ארבעה חודשים הופעלו נגדו חלקם בחופף חלקם במצטבר במסגרת תיק אחר) ומאסר מותנה. יודגש, מחד כי יוחסו לאלמוני ארבעה אישומים כאשר אישומים 3-4 הם המשותפים לנאשם בעניינו. בהתחשב בכך שאלמוני מיוחסים ביצוע מעשים חמורים, יותר כך שמדובר בארבעה אירועים בהם היה מעורב- בהתפרעות כך שיידה בעצמו אבנים לעבר שוטרי מג"ב, בהצתה של עמדת שמירה ובשני אירועים של ייצור נשק וניסיונות הצתה תוך זריקת בקבוקי תבערה לעבר בית החולים הדסה הר הצופים ויש לו הרשעות קודמות בעבירות שבוצעו אף הן על רקע לאומני שבגינן הושת עליו עונש מאסר מותנה בר הפעלה במסגרת אירוע זה. מאידך, הנאשם היה קטין אך לא מאוד צעיר- בן 17 בעת ביצוע העבירות, מצאתי כי יש להקל בעונשו של הנאשם שלפני מהעונש שהוטל על אלמוני.

43. איוב הנדי הורשע במסגרת ת"פ 7942-05-18 לפני באישום אחד המשותף לאישום הראשון של הנאשם

בענייננו והורשע בעבירת ייצור נשק, עבירת נשיאת נשק ובעבירת ניסיון הצתה בגין הוטל עליו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. מחד, הנדי הורשע בנוסף גם בעבירת נשיאת נשק באישום המשותף, בניגוד לנאשם שלפניי, והוא צעיר בשנה מהנאשם שלפניי. להנדי עבר פלילי משמעותי בעבירות דומות. מאידך, חלקו של הנאשם החמור יותר בביצוע העבירות משום שיוחסו לו שני אישומים בהם זרק שני בקבוקי תבערה לפחות, כן בהתחשב בכך שהנאשם שלפניי הסיע את האחרים ברכבו לתחנת הדלק. מנגד, הוא נעדר עבר פלילי, הוא שיתף פעולה עם הרשויות עוד משלב החקירה, ונראה שההליך הפלילי הציב לו גבולות ברורים.

44. סוף דבר, באיזון בין מכלול השיקולים, מצאתי לגזור על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, כדלהלן:

א. 20 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו מיום מעצרו 21.3.18.

ב. מאסר על-תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה בנשק מסוג פשע או עבירה של הצתה.

ג. מאסר על-תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה בנשק מסוג עוון או עבירה של היזק בזדון לרכוש.

העתק גזר הדין ישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ג אדר א' תשע"ט, 18 פברואר 2019, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.